Debreczen, 1900. XXVII. évfolyam 61. sz. Szombat, márczius 3.

Előfizetési árak:
postán vagy házhoz küldve:
Egész évre . 24 kor.
Félévre . 12 kor.
Negyedévre . 6 kor.
Egy hónapra . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések dija:
Egyhasábos petit sor 10 fill. vagy egy □ cm. hely 4 fill. — Nyilttér és magánérdekü ismertetés soronkint 40 fill.
Megjelenik naponkint reggel 6 órakor, hétfőn vagy ünnep után déli 12 órakor.

Szerkesztőség: Kossuth-utcza 19.
Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.
Főszerkesztő: Koncz Ákos. Felelős szerkesztő: Dr. Orbán József.
Kiadóhivatal: Kossuth-utcza 13.
Előfizetés, hirdetés és magánérdekü ismertetések felvétele.

Mercantilismus és gazdasági érdekeink.

A kereskedelmi tárcza költségvetésének tárgyalásánál felmerült a néppárt részéről az a vád, hogy a Széll-kormány mercantil politikát üz, holott hazánk politikai és gazdasági ereje a mezőgazdaságban rejlik és a törvényhozónak nem a mercantilismus terjesztése volna kötelessége, hanem oly intézkedések foganatositása, melyek a mezőgazdaság felvirágoztatását idézték elő.

Sokszor halljuk, hogy a kereskedelmi érdekek a mezőgazdaság érdekeivel ellentétben állanak s ugy tüntetik fel a kérdést, mintha a két közgazdasági irányzat egymásnak ellensége volna, mintha a helyes közgazdasági politika elveivel nem egyeznék meg a két irányzatnak az államkormáyzat részéről egyenlő mértékben való támogatása.

Azok, kik a két irányzat közti ellentétet keresik, s azt kiélesiteni igyekeznek, nem akarják belátni, hogy az ugynevezett mercantilismus hazánk közgazdasági életében sehol fel nem található s azon egyoldaluságba esnek, hogy a kormány közgazdasági politikáját az agrárismus szemüvegén keresztül tekintik s e szükkörü felfogásnak hiányos itélet a következése, mely abban összpontosul, — hogy a mezőgazdaság felvirágoztatásán kivül más irányadó tekintet közgazdasági politikánk vezetésénél nem képzelhető.

Mily egyoldalu s mily korlátolt e politikai felfogás s hogy annak helytelensége mennyire szembeötlő, szépen kimutatta Weisz Berthold országgyülési képviselő, a kereskedelmi tárcza költségvetésének első szónoka.

Kimutatta, hogy a mercantil politika követése, mint a kormány ellen emelt vád, nem egyéb mint *közteleki* fogalom, tulhajtása az agrár érdekeknek. Hiszen a mercantilisták szerint is a főczél a nemzet jólétének előmozditása, a pénzben való gyarapodás, a mit a külkereskedelem által vél legkönnyebben elérhetni. Kimutatta, hogy a Széll-kormányra nem lehet ráfogni, hogy jelszavak után indul, melyeknek értelme nincsen.

Teljesen egyetértünk ezen felfogással s valóban sehol sem látjuk azt, hogy a Széll-kormány a mercantilizmus egyoldalu felfogásába esett volna. Sőt ugy véljük, hogy külkereskedelmünknek az eddiginél nagyobb mértékben előmozditása s felvirágoztatása Magyarország mezőgazdaságának különös érdekét képezi s óhajtandó volna, ha azon irány, melyet Hegedüs Sándor, ez az Isten kegyelméből való geniális államférfiu, a kereskedelem előmozditásánál felkarolt, minél előbb teljes kifejezésre jutna közgazdasági politikánk vezetésében.

A kereskedelem a gazdasági értékek mennyiségét szaporitja és e szerint csak olyan productiv foglalkozás, mint az, mely nyers terményeket állit elő, mert értékszaporodás nemcsak ott jelentkezik, hol uj anyagok állittatnak elő, vagy meglevő anyagok uj alakot öltenek, hanem mindenütt, hol a javaknak a közgazdasági szükségletek kielégitésére való alkalmazhatósága fokoztatik.

És mégis azt tapasztaljuk, hogy ujabban szaporodnak a támadások a kereskedelem ellen. E támadások azonban nem állják ki az elfogulatlan birálatot. Mert mit mondanak az agráriusok? Azt, hogy a kereskedelem inproductiv foglalkozás; hogy sokkal többen foglalkoznak vele, mint a hány közvetitőre a termelő és fogyasztó között szükség van; hogy válságosan megdrágitja az árukat és tulságos nyereséget nyel el.

E vádakat azonban nem nehéz megczáfolni, mert minden pályán mutatkozik mai időben tulnépesedés, többen akarván az illető pályán megélni, mint amennyire szükség van, a mi kétségtelenül egészségtelen viszonyokat teremt. Az is előfordul, hogy a kereskedelem itt-ott tulmagas nyereségeket idéz elő; de azon törekvés, hogy a termelők és fogyasztók közvetlen érintkezését előmozditani kivánja, feltétlenül helyeslendő. Az általános panasznak a kereskedelem ellen jogosultsága egyáltalában nincsen, sőt a mezőgazdaság haladásával, fejlődésével a kereskedelem jelentősége folytonosan emelkedik. A kereskedelemnek, mint rendes foglalkozásnak erkölcsi alapja van, mely nélkül czélját el nem érheti; tartós virágzása becsületességet, megbizhatóságot és kitartást követel és a hol erkölcsi alapjáról letért, a hol a szolidság helyét a visszaélés foglalja el, a hol a fényüzés és kicsapongás lépett a komoly munka helyébe: ott a történelem tanulságai szerint a kereskedelem hanyatlásnak indult. A leghelyesebb nemzeti politika mindenkor egyuttal a legjobb kereskedelmi politika is.

És a tulzásba nem hajtott mercantilizmusnak jótékony befolyása a gazdasági élet minden terén mutatkozik.

Előmozditja a termelést és a fogyasztást s kiváló jelentősége van a kultura terjesztése körül is. Ezek a szempontok mindenkor kell, hogy irányadók legyenek nemzeti politikánk vezetésénél és ha azokat figyelmen kivül nem hagyjuk, nem leszünk kényszeritve arra, hogy nyers terményeinket olcsó pénzért piaczra dobjuk s ugyanazokat a morvaországi vagy cseh gyárostól, mint drága iparczikkeket horribilis árakon megszerezzük.

Nem a kapitalismusnak tesz tehát engedményeket a kormány, midőn a külkereskedelmet támogatásban és különféle kedvezményben részesiti. Hiszen nálunk, mint Weisz Berthold kifejezte, kapitalismus nem is létezik. A mezőgazdák minden téren képviselve vannak; a pénzintézeteknél látjuk őket jelentékeny pozicziókban; törvényhozásban, városokban, megyékben, fővárosban és vidéki központokban mindenütt tapasztaljuk, hogy a földbirtok, a mezőgazdaság emberei fontos tényezőkül szerepelnek. Nincs tehát értelme annak, hogy a mercantilismusnak a mezőgazdaságra károsan ható befolyása miatt panaszkodjunk.

Fájdalom, minden közgazdasági branche érzi ma a kedvezőtlen körülmények sulyát. Ebből azonban nem az következik, hogy a kereskedelem ellen foglaljunk állást, mely hivatásának helyes gyakorlásával közgazdasági helyzetünk javitásában hathatósan közreműködik, hanem az, hogy felösmerve a közgazdasági ágak egymásra hatásának fontosságát, igyekezzünk azok mindenikét fejleszteni s virágzásra juttatni. Kerüljük az egyoldaluságot, mely mindig csak az ellentétek kiélesitésére s

Levélpapirokat Csont, fehér, szines, divatos mintázott és üzleti levélpairokat, legolcsóbban csakis a legolcsóbban
CSOKONAI-papirkereskedésben lehet beszerezni.

zavarokra vezet. Igyekezzünk az egyes közgazdasági ágak közötti harmoniát minden vonalon érvényre juttatni. Ez az igazi magyar nemzeti közgazdasági politika.

Czáfolat. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Illetékes oldalról határozottan megczáfolják nehány lapnak azt a jelentését, mintha az országgyülést az őszszel felosztalni és uj választásokat kiirni szándékoznának.

A néppárt uj elnökei. Akik a néppárt belső életével ismerősök, már rég tudják, hogy ott a demokratikus és arisztokratikus elemek szemben állanak egymással. Ugy látszik, hogy most az arisztokrata szárny van tulsulyban, amennyiben a párt a mai értekezletén Molnár János és Mócsy Antal helyébe Zichy János grófot, illetve Rakovszky Istvánt választotta meg pártelnökké, illetve alelnökké. De a párt neve ezentul is néppárt marad.

„A nemzeti párt konventikuluma." Ezzel a czimmel egy estilap ma mesét mond arról, hogy a képviselőház mai ülése alatt a volt nemzeti párt tagjai külön tanácskozásra gyültek össze, hogy a párt magatartását a közelebbi jövőre nézve megállapitsák és szövegezzék azokat a követeléseket, amelyeket a kormány elé terjesztenek. Az értekezlet megállapodásait azután Ivánka Oszkár közölte a miniszterelnökkel még az ülés folyama alatt. Mondanunk sem kell talán, hogy ebből a meséből egy szó sem igaz. A volt nemzetipárt tagjai, igaz, együtt voltak a mai ülésen, épugy, mint a Háznak minden más ülésén; ami azonban egészen természetes, minthogy a szabadelvü pártnak azok a tagjai, akik azelőtt a nemzeti párthoz tartoztak, a többségbe való belépésük után is megtartották régi helyeiket és ma is ott ültek együtt, a maguk helyén. Igaz az is, hogy Ivánka Oszkár az ülés alatt mondott valamit a miniszterelnöknek, mivel épen volt valami mondanivalója. Ebből a két dologból szőtte össze az estilap az ő furcsa meséjét, amely elejétől végig valótlan. Valótlan az, hogy a volt nemzeti párt tagjai külön tanácskozásra gyültek össze; valótlan, hogy a párt magatartásáról tanácskoztak; valótlan, hogy valamiféle követeléseket szövegeztek és hogy ezekkel a követelésekkel Ivánka Oszkárt küldték Széll Kálmán miniszterelnökhöz. Amint hogy képtelen is, ostoba is az egész mese. Hogyan tanácskozhat a magatartásáról egy párt, amely nincs? És mióta szokás az ilyen titkos tanácskozásokat a Ház nyilt ülésén tartani és a titkos üzeneteket a Ház nyilt ülésén átadni? Ez legalább is teknikai hiba volna. Miért gyanusitják ilyen különös ügyetlenséggel épen a volt nemzeti párt tagjait?

A kultura munkásaiért.

(K. L.) A müvelődés után való vágy, törekvés a jobbnak elérésére, bele van oltva az emberi szivekbe. A történelem, az örök igazságok eme csalhatatlan bibliája, egyes nemzetek küzdelmes multja és sivár jelene, ok és okozat szándékos összezavarása arra ösztönzik még a kisebb nemzeteket is, hogy fajuk és ezzel együtt nyelvük fentartására mindazt megtegyék, mely lételöket biztosithatja.

A ki a nemzeti életben sürün előforduló hiányokat, visszásságokat csak üres szóval, hangzatos frázisokkal akarja pótolni, a ki az emberiséget felemelő általános müveltséget csak egyes kiválasztott osztályok tulajdonának szeretné látni, a ki a népek általános haladásában veszélyt lát és csak azért, mert a tudatlanság által körülsáncolt husos fazekak élvezetét a felvilágosodás megszünteti: az nem barátja, de ellensége a nemzeti müvelődésnek és haladásnak.

Az igazi müvelt és felvilágosodott egyént nem vezérli önzés, nem vezérli érdek és egyoldaluság, nem vezérli más nemzetek iránt való ellenszenv, nem bosszuvágy, haszonlesés, hanem az igazságnak forró szeretete, mely az aranyat a salaktól, a jót a rosztól elválasztani képes.

Legszebb nemzeti öntudat nyilvánulás: szeretete a hazának, megbecsülése mindannak, mi nemzeti létünk biztositása- és fentartására, fajunk erősödésére irányul.

A hol kiri az emberekből az osztályszellem, a hol az embert nem érdemei, hanem előitéletesen születése után akarják megbecsülni: ott a közmüvelődés hatékony terjesztésére még nincs előkészitve a talaj.

Mit ér a szabadság fenséges eszméjének folytonos magasztalása, hangoztatása, ha azt mindenkivel szemben egyformán nem alkalmazzuk?!

A közmüvelődés olyan, mint a feljövő fényes nap, sugarai elhatnak a legelhagyatottabb zugba is, de egy kicsiny felleg is megtöri sugarait s áldásos hatása igy nagyon meggyengül.

A közmüvelődés gyakorlati terjesztésének helyes megfejtése magyar nemzeti szempontból a legfontosabb feladat.

Egy két esőcsepp még nem lesz áldást hozó, de a sürün hulló eső után élet kél; ugy a közmüvelődés előmozditásának egy-két harczosa eredményt elérni nem képes, de ha nagy számmal sorakozunk a zászló alá, akkor pezsgő élet kél nyomunkban.

Sok század mulasztásait pótolni nehány év alatt nem lehet; ehhez szükséges legalább annyi előkészület, mely a fagyos hidegséget a szivekben megtörje s a haza minden rendü és rangu lakosságát a magyar nemzeti kultura befogadására előkészitse.

Hazám, nemzetem jövőjének biztositása, fajom müvelődésének előmozditása gondolatára melegebben dobban szivem s egy szent érzés kél lelkemben, mely arra buzdit, hogy tehetségem szerint mozditsam elő hazám jólétét, nemzetem boldogságát, dicsőségét, müveltségét.

Nemcsak mint ember, de mint polgár is arra törekszem, hogy az a föld, melyet őseim oly sok századon át megtartottak és védelmeztek, nemcsak nekem, de utódaimnak is hazája legyen.

A nemzeti müvelődés legfontosabb tényezői a *tanügyi munkások*, ezek az egyszerü szürke emberek, kik az élet olaját a közjavára égetik el, kik nemcsak hivatalukban, de a társadalmi életben is terjesztői az igaz nemzeti müveltségnek.

Ilyenkor, a költségvetés tárgyalása alkalmával, mindig emlegetik azt a nagy és fontos feladatot, melyet a tanügy munkásai végeznek; igérnek nekik szebb és boldogabb jövőt, de megmarad azért kezökben a szegénység koldusbotja, pedig ki tagadhatná el, hogy ugy fent, mint lent a nemes és szent

TÁRCZA

Ködben éjjel.

— A „Debreczeni Ellenőr" eredeti tárczája. —

Irta: **Karem.**

Zajos társaság volt együtt a Bakó Lacziék nagy ebédlőjében.

Az asszonyok szemei csillogtak a jókedvtől s a bortól, a férfiak legnagyobb része pedig már közel volt ahhoz a ponthoz, melynél a mámor részegségbe olvad. A jókedv a legmagasabb fokra hágott. A társaságban levő két három leány egy szögletbe vonultan nevetgélve sugdosott és kaczérkodott udvarlóival, kiket a szokottnál is bátrabbá és élénkebbé tett a bor, mig a mellékszobából pénzcsörgés, kártyacsapkodás hallatszott be a félig betett ajtó nyilásán keresztül.

Legélénkebb és legkicsapongóbb kedvü azonban maga volt a háziasszony; egy telt idomu Tizian-haju szépség, ki félig nyilt élveteg ajkaival, tengerzöld szemeinek sokat igérő csábos mosolyával és fesztelen, ingerlő mozdulataival bacchansnőhöz hasonlitott s a ki valósággal elszéditette, megbüvölte és tán még a bornál is jobban megrészegitette a férfiakat. Mindegyik azon igyekezett, hogy közelébe jusson, hogy legalább egyszer koczinthasson vele s ekkép egy pillantást, egy mosolyt tudjon nyerni tőle. Csak egy ült komoran, félrehuzódva, a teremnek egy rejtett, homályos zugában, izzó, haragos pillantásokat lövellve a körülrajongott szép asszony felé; de ez az egy nem a szép asszony férje volt.

A háziurat nagyon elfoglalták most kötelességei. Hol itt, hol ott tünt fel, biztató nyájas arczczal; ügyelt a felszolgálásra, koczintott a borozókkal és be-benézett a kártyázókhoz is, hol hébe-hóba egy-egy kidőlt partnert kellett pár perczig, vagy tovább is helyettesiteni.

A szép Bakónénak egyszerre csak uj ötlete támadt.

— Milyen pompás lenne most szánkázni egyet! Csillagfénynél, holdvilágnál, — igazi tündéreknek való élvezet! Ugye menjünk, ugye szánkázzunk egyet? — kérdezé, körülhordozva csábos, mosolygó tekintetét.

A hóbortos, kaczér kis doktorné kaczagva, tapsolva ugrott fel helyéről: Nagyszerü, pompás! Igen, igen, szánkázni fogunk! Mig a férfiak harsány hangon zugták: Helyes, helyes! Fogassunk be rögtön. Szánkázni fogunk!

A háziur, ki épen akkor lépett be a kártyaszobából, megütődve, kérdő tekintettel nézett körül. Egyszerre körülfogták tizen is. Fogass be barátom, az én szánamba... az enyémbe... az enyémbe is! Ugy, hogy egészen belebódult a hangzavarba és sehogy se tudta megérteni, mit akarnak. A doktor, az örökös gunyolódó, ki aránylag a legjózanabb volt köztük, megfogta kabátjának az ujját és ugy magyarázta meg neki: Feleségednek nagyszerü eszméje van. Akár csak én sugtam volna neki. Kirándulás, szánon... Pompás hütőzés.. kivált mikor valamennyi ugy ki van hevülve! Igazán pompás, nagyszerü! És egyre dörzsölgette kezeit, mint a kinek nagyon tetszik valami eszme.

Bakó Laczi félig ijedten, félig haragosan sietett a feleségéhez.

— De gyöngyöm, Etelkám, hová gondolsz? Ilyen hidegben, éjjel és igy kihevülve... Meg nem engedem! Betegek lesztek mindannyian. Doctor, nem igaz?

— Hát hiszen nekünk is élni kell! Ugy sincs most semmi dolgom. Igy legalább mégis csak kerül valami!

— Eredj, te nagy bolond! Fogta be száját a felesége, mig Etel kaczagva rázta szép fejét.

— Dehogy! Hiszen mindnyájan jól felöltözünk. Beburkolózunk, mintha csak Szibériába mennénk; csak a szemünk fog a bundából kilátszani.

Férje még mindig haragosan tiltakozott.

— Nem engedem! Őrültség volt ilyesmire gondolni és tőled, mint háziasszonytól, kétszeres hiba vendégeinket rákényszeriteni...

Az asszony szerelmes, mosolygó tekintettel hajlott előre férje felé.

— No ne haragudjon, maga, kis medve. Hiszen nem muszáj velünk jönni mindenkinek. A ki nem akar velünk tartani, csak mulasson szépen tovább; — ugy se maradunk oda sokáig mi sem. Maga meg Pipiském, adja ki a parancsot, hogy fogjanak be és mikorra megjövünk, forró theára várjanak.

És fejét negédesen félrehajtva, tenyerével gyöngéden megveregette az ő kis medvéje arczát, azután feleletet se várva, besurrant a másik szobába, hová fecsegve, kaczagva követték a lányok és asszonyok.

Férje még zugolódott egy kissé, hanem azért engedelmeskedett, — ki is tudna ettől a bájos boszorkánytól megtagadni valamit? — és negyed óra mulva csengett-bongott az udvar a lószerszámokra aggatott kisebb-nagyobb csengők csilingelő zajától, melybe ostorok pattogása, a kocsisok elnyujtott hangos hógatása és egy-egy sujtásos czifra káromkodás vegyült.

Mikor az asszonyok visszatértek, alig

ügyért ezek lelkesednek s az ő kezükbe van letéve a nemzet haladása és ezzel együtt boldogulása is.

A magyar tanitó lelkesedése, szivének meleg szeretete drága hazájáé, s ezek az érzelmek és a kitartó, de nehéz verejtékes munka teszi őket a nemzeti kultura legelső és legfontosabb tényezőivé.

Azt tapasztaljuk, hogy politikai pártokra való tekintet nélkül osztatlan az az óhaj, hogy a köztisztviselők fizetése javittassék. Nem mondjuk meg: melyik pálya embereit illeti a fizetésjavitás, csak annyit mondunk: hogy a kié a müvelődés, azé a jövő, már pedig éhező hadsereggel nem lehet sikert érni el s az nem teremthet szebb jövőt.

A nemzeti törvényhozás lépjen már egyszer a helyes utra s méltassa megillető módon a nemzeti kulturát és annak munkásait, mert ezek támogatása nemcsak emberies, de hazafias — és ami fő: hasznos cselekedet is.

A kereskedelemügyi tárcza költségvetése.

— Országgyülési express-tudósitás. —

Budapest, márczius 2.

Perczel Dezső az ülést megnyitja. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után tárgyalás alá került a

Kereskedelmi tárcza.

Kossuth Ferencz: Elismeri, hogy Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter eleget tesz Magyarország kereskedelme érdekében. Azonban a statisztikai adatokkal annak bizonyitására vállalkozik, hogy fejlődésnek induló fiatal iparunk nem részesül ama védelemben, mint pl. Ausztriában az osztrák ipar.

Foglalkozik ezután a mezőgazdasággal és az ezzel összefüggő gabona árhanyatlással.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter: Ha nagy tervekkel nem lép elő, ez ama köteles tiszteletnek tulajdonitandó, melylyel minden miniszternek a pénzügyi helyzet iránt viseltetni kell. Hivalkodás volna nagy plenumokról beszélgetni, ha a pénzügyi helyzet nem engedi kivitelüket. Sok olyan dologban, melyek már budgetszerüleg vannak előirányozva, kénytelen volt törülni. Pl. az államvasutak beruházásából is 10 millió koronát. Az alföldi transversalis vasutat is csak a jövő budgetbe teheti, — ezt is csak remélhetőleg.

A miniszter ezután bővebben szól az iparpolitikáról. E sőbb az ipar szakoktatásról, mely iránt rendkivüli érdeklődés mutatkozik. A gyári ipar — mióta ő miniszter — fellendült. 24 gyár létesült, melyek 900 munkásnak adnak kenyeret, különösen a szövőipart kultiváló gyár s 31 gyár létesülése már majdnem perfekt. 400 milliót forditunk szövészeti iparra. Neki czélja, hogy a közönség érdeklődését felköltse a hazai szövőipari termékek iránt. Se a fogyasztó magyar közönségnek, se a gyárosnak nem fog ártani, ha az a 400 millió itt benn marad. (Helyeslés.) Azt nem kifogásolja, hogy osztrák pénzen is alakuljanak itt gyárak. Még lesznek itt magyar gyárak is elegen. Loyalisan megmondja az osztrákoknak, hogy a külföldi pénzek közt elsőséget ad nekik, de kizárólagosságot nem. (Helyeslés.)

A házi iparról nem mondhat sok jót. Tömeges kisérletek vannak, de rendszertelenek.

Szól ezután a vásárügyről, a melynek rendezését szivén viseli, mert ma a vásárok csak jóformán a tivornyázásra és henyélésre valók. Majd a betegsegélyző pénztárakról beszél és áttér a vicinális vasutakra. Bizonyitja, hogy a visszaélések, a koncessziók felhasználásai föltétlenül megkivánják a viczinális törvények reformját. A törvényjavaslat már kész van s a Ház elé való terjesztését csupán az államtitkár visszalépése akadályozta meg, de igy is csak rövid pár hétre.

Az államvasutak közgazdasági feladatairól szól ezután. (Halljuk.) Nem szabad szem elől téveszteni, hogy ha a mezőgazdaságot, az ipart elősegiteni akarjuk, ezt csak az államvasutakkal tehetjük. Mióta miniszter, 95 kedvezményes tarifa engedményt adott és örömmel adta. (Helyeslés.) Az államvasut nem közönséges közkereseti társaság, ezért uttörőnek kell lennie a forgalom emelésében. Az a szándéka, hogy a helyi forgalmat rendezze. Szerinte az automobil rendszer a jövő genije és igy azzal nem lehet kurtán végezni, azzal számolni kell.

Szól a budapesti indóházak kihelyezéséről és miután ellene nyilatkozik, ezeknek, felsorolja azokat a teendőket és reformokat, melyeket a közel jövőben valósit meg. Nemsokára benyujtja a mértékhitelesitési javaslatot, a viczinálisokról szóló uj törvényjavaslatot, továbbá a tisztességtelen verseny korlátozását czélzó törvényeket. Az ipartörvény reformja elől nem zárkózik el és az autonom tarifára és a kereskedelmi szerződésekre meg vannak már javaslatai.

Jelenti, hogy csináltatott egy sajátságos statisztikát, melyben leiratja az egyes gyárosokkal és iparosokkal az életüket, milyenek a bajai, a viszonyai és hogy honnan szerzik az anyagot és hogy adják el áruikat.

Áttér ezután Fiuméra. Szerinte Fiume fejlesztése a magyar politika egyik sarkpontja. Habár most pénzügyileg korlátozva van, azért a Mária Terézia molót és a Mária Valéria rakpart kiépitését eszközli, mert a raktárak szaporitása a fődolog. Ha akarjuk Fiume forgalmát emelni, akkor a hajótársulatainkat is fejleszteni kell. Ezek erősödjenek meg, mely után a parthajózást is nagyobb mértékben fejleszteni kell. Nem zárkózhatik el egy, igy egy hajógyár épitésétől, a melynek létesitése már tudvalevő dolog.

Visszatér ezután az államvasutak egy fontos kérdésére. Arra, hogy a zónarendszerben a középforgalom nem vált be, mig a távoli és a közeli forgalom folyton nő. Ezért a közép zónán változtatni fog olyformán, hogy a zónát a XIV. szakaszon kitolja. Meggyőződése, hogy a személyforgalmat fejleszteni kell és a podgyásztarifa kérdésében is reformok szükségesek.

Végül kéri a költségvetés elfogadását. (A minisztert lelkesen éljenzik, számosan sietnek üdvözlésére.) Elnök az ülést 5 perczre felfüggeszti.

Szünet után

Ferlicska Kálmán következett, aki az ipar fejlesztésről beszélt.

---

három-négy csökönyös borozó maradt az egyik asztal mellett, — a kártyások, azok ki sem mozdultak a mellékszobából, a többiek már mind utra készen türelmetlenül várták az indulást.

A komor szemlélődő akkor is ott ült az ablak melletti sarokban, az óriási pálmalevelektől félig eltakarva és meg se moczczant, mikor a háziasszony nevén szólitotta.

Etel félrehajtotta a nagy sallangos leveleket, ugy szólott be ujra hozzá.

— Kemecsey, jöjjön hát! Magának is jönni kell velünk.

A férfi daczosan emelte föl fejét és haragosan megvillanó szemekkel nézett az asszony szemei közé.

— Nem megyek. Csak menjen és mulasson, ha kedve tartja.

Etel közelebb lépett és egészen oda hajlott a füléhez.

— De én csak magával megyek. A maga szánjára akarok ülni, magával, egyedül.

Kemecsey megremegett, mintha villamos ütés érte volna, de még mindig vonakodott.

— Nem fog maga az én szánomra ülni, mert az közönséges parasztszán.

Fejét félrefordítva beszélt, de hangja már nem volt oly kemény.

Az asszony türelmetlenül megrázta fejét.

— Dehogy nem ülök! Épen csak arra ülök. De menjen hát, készülődjön!

A társaság nagyrésze már elhelyezkedett a szánokon, mikor Etel kilépett. Férje épen be akart menni érte és kedvetlenül vetette szemére: Látod, elfoglalták a legjobb helyeket, mig ide-oda jártál, már most hová fogsz ülni?

— Van még itt egy szán — nyugtatá meg a nő; de maga is elfintoritotta kicsit az orrát, mikor az elébe sikló alkalmatosságot meglátta. Közönséges parasztszán volt, minden disz és kényelem nélkül, melyet még disztelenebbé tett az égnek meredő négy nagy faragatlan rakonczafa. De annál tüzesebb négy ló volt elébe fogva és Bakó nem minden aggódás nélkül látta feleségét elhelyezkedni rajta.

Kemecsey épen akkor ért oda.

— A te szánod ez, Pista? — szólitotta meg a háziur. Akarata ellen kissé gunyosan hangzott a kérdés és kiérzett belőle a boszszuság, hogy feleségének ilyen silány szánkészség jutott. Kemecsey észre sem vette, mással volt az ő lelke most elfoglalva, de a kocsisa annál inkább. Szemére huzta pörge kalapját és csak ugy foghegyről vetette oda:

— Most ez, mert összetört a másik.

A többiek már jó nagyot haladtak, mikor ez az utolsó szán elindult s a kocsis megeresztette a gyeplőt, hogy hamarosan utólérje őket, de alig értek ki a faluból, ura rászólott: Ne hajts olyan sebesen! Az ember nem élvezheti kedvére a szép éjszakát! fordult aztán magyarázólag Etelhez, ki szótlanul, némán ült mellette.

Most sem felelt, csak a fejét hajtotta oda a férfi vállára szerelmesen, s ez boldogan, mindenről és magáról is megfelejtkezve szoritotta magához.

Csak Kemecsey látta olyan nagyon szépnek az éjszakát. Valójában sötét volt; nagyon sötét és nagyon hideg. A hold már nem világitott és egyre sürüsödő köd ereszkedett, melyen, mint valami fátyolon, halványan derengtek át a csillagok, mig lenn a földön fehérlő hólepeltől szürkés derengésbe volt burkolva a táj. Óriási sejtelmes árnyak siklottak mellettük el — az utszélen elmaradozó fák és bokrok egyforma dübögése, a havon sikló szán suhogása olyan kisértetiesen hangzott az éjben.

Az asszony egyre szorosabban, egyre közelebb simult utitársához és keze mintegy segélyt keresve nyult amannak keze után. Félek, ugy félek: sugta halkan, panaszosan, s a férfi óvatosságot, mindent elfelejtve, odavonta az ölébe és csókokkal halmozta el.

Messze, messziről, elmosódva, mintegy félálomban, hangzott hozzájuk el a többi szán csilingelése és lassankint az egész világ, a csillagos ég, a hómező, a jövő s a mult, minden, minden semmibe merült előttük. Őrült szenvedélylyel fonta karjait az asszony a férfi nyaka körül és csaknem véresre szitta ajkait. Egyszer nagyot rándult a szán és Kemecsey ki akart bontakozni az ölelésből, de az asszony még szorosabban hozzátapadt. — Nem, nem bocsátlak, ha ég, föld összedől. Mitől félsz, mikor melletted vagyok?

A köd egyre sürübbödött. A kocsisnak minden figyelmét össze kellett szedni, hogy a vágásban megmaradjon. Nem is hallatszott már a többi csengők zaja, — csak el nemtévedt talán? ... Ej, dehogy! Még hogy ha ő; de a jószág, mely az utat jól ismeri, az nem téved el. Csak meg ne ijedjenek lovai valamitől, mert az igazán baj lenne ebben a sötétben.

Egyszerre csak ugy rémlett a kocsisnak, mintha letértek volna a martonosi utról. Épen azon volt, hogy hátrafordul és szól a gazdájának, mikor a két első ló nagyot horkantva, visszahőkölt. Még volt annyi ideje, hogy a gyeplőt szorosabbra fogja, — mikor mind a négy nekiszilajodva, eszeve

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Hóviharok, — vonatkésések.

Fiume, márczius 2. Ma itt olyan hóvihar volt, hogy a gyorsvonat több órát késett.

Trieszt, márczius 2. Itt szintén nagy hóvihar volt, melyet villámlás is kisért.

Mohács, márczius 2. Itt folyton havazik s fagy.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Varsó, márczius 2. Az itteni vasuti indóháznál egy személyvonat összeütközött egy mozdonynyal. Az összeütközés oly erős volt, hogy **huszonöt utas meghalt s 32 megsebesült.**

A Reichsrath alelnöke.

Bécs, márczius 2. Az alelnök választása körül olyan differenciák merültek fel, melyek hir szerint még pártbomlásokra is fognak vinni.

Az osztrák ujoncz-javaslat.

Bécs, márczius 2. A véderő bizottság folytatja az ujoncz-javaslat tárgyalását. Első nek Dolezal képviselő szólal fel.

A dél-afrikai háboru.

— Távirati tudósitás. —

Az angol felsőház ülése.

London, márczius 1. (Felsőház) Blytsswood azt kivánja, hogy a kormány mielőbb még 10,000 önkéntest szólitson fegyverre, a kik a délafrikai ezredek pótlására szolgálnának. A szónok kiemeli, hogy a kormány az ezzel járó költségeket ne magángyüjtés utján teremtse elő.

Landstowne lord hadügyminiszter azt mondja, hogy valami fenyegető csapástól most már nem kell tartani. Ladysmith felszabaditásának hirére, mondja a miniszter, azt a megnyugvást éreztük, hogy megszabadultunk egy szerencsétlenségtől és csodálatot éreztünk azok iránt a férfiak iránt, a kik értünk ilyen tetteket hajtottak végre. Nem tudom, nagyobb csodálat illeti-e meg Whitet és csapatait, a miért olyan vitéz ellenállást tanusitott, vagy a Buller vezetése alatt álló katonákat, vagy a dél-afrikai főparancsnokot. Az oranjei erélyes és sikeres támadó mozdulatnak köszönhető, hogy Natalban megszünt a nyomás. Ez a két siker nem fog szolgálni arra, hogy alább hagyjunk erőfeszitéseinkkel. Nem fogunk alább hagyni velök. E héten még nyolcz hajó indul el 4700 emberrel e hó 11-én és öt hajó 11.000 emberrel, 18-án tizenegy hajó 9900 emberrel, 26-án kilencz hajó 8900 emberrel és április 1 én hat hajó 3200 emberrel, összesen tehát 38.800 ember indul Dél-Afrikába. Ezeket nemsokára még 17.500 ember fogja követni. A segitő csapatok forrása nem fog kimerülni.

Modder-River, márczius 2. Cronje és neje 50 ember fedezete alatt ideérkeztek és itt reggeliztek. Mindkettőnek hangulata nagyon nyomott. A városban nem volt semmiféle tüntetés.

Paardeburg, márczius 2. A pontos számitás szerint 4114 a bur foglyok száma. Roberts Londonba jelentette, hogy neki az ellenség körülzárásánál a léggömbből eszközölt fényképfelvételek igen jó szolgálatot tettek.

London, márczius 2. A Times-nak jelentik Lourenco Maquezból 28-iki kelettel: Transzválból jövő szavahihető emberek jelentése szerint teljesen valószinütlen, hogy a burok visszavonulnának Pretoriába és ezen a ponton utolsó kétségbeesett ellentállásra készülnének. Ellenkezőleg, azt hiszik, hogy nemcsak oranjei polgárok, de sok transzváli polgár is visszatér hazájába, nem várva be a bur csapatok formális megadását. A bur tábornokok, mondják ezek az emberek, nem hallgatnak az idegen tanácsadókra. Előbbi sikereik inkább szerencséjüknek és az angolok hibáinak, mint saját katonai képességeiknek tulajdonithatók.

London, márczius 2. A Morningpost jelenti Paardebergből 28-iki kelettel, hogy az angol előőrsök kelet felé ellenségre bukkantak. Az ott álló burok száma körülbelül 7000. A Standard és a Daily News megerősitik ezt a hirt.

London, márczius 2. A Times azt irja, hogy bizvást feltehető, hogy Anglia a háboru utolsó fordulópontjára ért. Legnagyobb gondunk, mondja a czikk, uj lovak beszerzése nagy mennyiségben. De valószinüleg egyébről is kell gondoskodnunk, nemcsak uj lovakról, ha ujabb sikereket akarunk elérni, aminthogy el is kell érnünk.

A Morningpost azt irja: Ladysmith fölszabadulása, Cronje kapitulációja egészen megváltoztatta a helyzetet. Joubert hadseregének zöme most valószinüleg Pretóriába siet, amely hosszabb ostromnak semmi esetre sem állhat ellent. Meglehet, hogy Krüger ellentállásra fogja magát elhatározni abban a reményben, hogy mennél tovább tart ki, annál inkább lehetséges, hogy valahol történik valami az ő érdekében. Ha Krüger még nem érti meg azt a népet, a melyet megtámadott, Európa valószinüleg meg fogja érteni; máskülönben már előbb kiséreltük volna meg a mozgósitást.

A Standard azt mondja, hogy a háboru folytatása most már határozottan biztató. Alapos az a föltevés, hogy ha a burokat az erődítményekből és a hegyekről elüzhetjük, fegyelmezetlenségük és nagyobb, előre kidolgozott mozdulatokra való képtelenségük teljes gyöngeségükben fogja őket bemutatni.

Fiume, márczius 2. Szabadkáról holnap érkezik ide 500 lóból álló szállitmány, melyet Durbanba szállitanak.

---

szett vágtatásnak eredt. Látott valamit a ködben az utfélen feketedni és érezte, hogy erősen megrándul a szán, mintha eltört volna valami része, de nem birta a rémült állatok vad futamodását csöndesiteni és még annyi ideje se volt, hogy csak egyszer is hátranézzen. Isten csodája volt, hogy maga is a lovak közzé nem bukott.

Végre csillapodni kezdett az őrült hajsza s az ut mellett kétfelől egyes háztömbök elmosódott körvonalai kezdtek feltünedezni. A sötétség csak sürüsbödött még a leszállott köd miatt, mégis veszedelmesen ismerősnek tünt fel a tájék kocsisunk előtt. A biz a! Semmi kétség: Martonos helyett haza, Kajukfalvára jutottak. Hátrafordult, hogy szól gazdájának is, de semmit se látott maga mögött: holott ilyen közelből a lovakat még elég jól kivehette. Most aztán egyszerre megértette a dolgot: hogy ura mért nem szólott egy szót sem és miért nem iparkodott neki segiteni, mikor a lovak elragadtak: egyszerüen azért, mert elmaradt valahol az uton.

Hatalmas káromkodással könnyitett egyet a lelkén, mikor evvel tisztába jött, azután a lovakat iparkodott megállitani. Ezek futottak még egy darabon, mig egy magas, vasrácsos kaput el nem értek, ott aztán hirtelen megállapodtak. Hazaérkeztek. A kocsis leszállott, hogy legelébb a szánat körülnézze. Az bizony valósággal kétfelé szakadt. Hátulsó része a kassal, üléssel, rakonczástul együtt elmaradt: nem maradt belőle az elején egyéb, mint a két puszta talpfa. Azután a kaput döngette meg és hamarosan fellármázta az ispánt és cselédséget, hogy menjenek hamar urokat fölkeresni.

(Vége köv.)

Apróságok.

(Jön a tavasz. — A polgármester fái. — A haza reménysége.)

A tavaszi napsugarak helyett, ma reggelre kelve hópelyhek üdvözöltek. A márcziusi hóról ugy mondatik, hogy szépitő szer. Leányok mosdanak is vele, hogy a tavaszelő frisseségét magukba szivják. A vénasszonyok meg medicz i nának javallják szembaj ellen. De akár esik a hó, akár nem: kifelé megyünk már a télből. A mi hátra van még belőle, az csak olyan ráadás.

Debreczenben a tavasz első hirnöke az a vidám, bohém nép, mely a déli órákban a szinház fehérre mázolt vasrácsozata elé sereglik. Vágyakozva lesik az első napsugarat, a fényt, a meleget, mely a magasságból árad. Addig is, mig a kezükkel szakithatják a kertek virágait, azokban a virágokban gyönyörködnek, melyet az elismerés olyan bőven hullat a debreczeni szinpadra.

*

A mi jó öreg polgármesterünk még fiatal főkapitány volt, mikor ákáczokkal ültette tele a Komáromy-ház udvarát. Mikor a főkapitányi széket a polgármesteri székkel felcserélte szép, sudár, lombos fákká növekedtek az ákáczai s évtizedeken át vetettek kellemes árnyékot a nagy időket látott Komáromy-házra.

Azok a fák, ha beszélni tudnának, menynyit beszélhetnének; hiszen három évtizednél is hosszabb ideig álltak ott a szinház és a Komáromy-ház között.

De a sok ákáczna k már a lombjai susogását sem fogjuk hallani.

Két-három nap előtt emberek jelentek meg ásóval, kapával és eltüntették a kedves fákat, a régi jó idők e barátságos emlékeztetőit.

Az öreg Boránd bácsi sötét melancholiával mondja:

— A rigi időkbül csak én magam maradtam már egyedül.

És mikor szekérre helyezték az utolsó ákáczot is, könyczseppet mázolt szét a szemében.

*

Ez a tavasz szebb lesz, mint a többi.

Az élő tavasz, a magyar ifjuság szive ide gyülekezik. Itt beszélik meg, hogy a magyar diákság mily módon legyen képviselve a nemzetközi diák-kongresszuson, mely Párisban lesz. Az a körülmény, hogy az országos diák-szövetség a legmagyarabb várost (kálvinista Rómát) választotta gyülése szinhelyéül, megjelöli az irányt is, melyet a magyar ifjuságnak követnie kell, midőn arra határozza magát, hogy a nagy világ előtt reprezentálja a müvelt magyar fiatalságot, a nemzetnek jövendő vezető elemét.

De más okból is szerencsés eszme volt Debreczent választani.

A tanári-kar, a társadalom, a város intéző köre és az ifjuság között teljesebb összhang nincs és nem lehet sehol sem, mint Debreczenben. És a debreczeni diákság vezető eleme is olyan anyag, melyre hivalkodás nélkül mondhatjuk, hogy a magyar ifjuság elejét képezik.

Debreczen örvendező szeretettel öleli szivére az ország minden részéből idesereglő fiatalságot, hazánk jövendő reménységét és büszkeségét . . .

Nazarénus.

NAPI HIREK.

Tavasz.

Oh, márczius! Dicső tavasznak
Előhirnöke, rád beszélek!
A február tavaszt varázsolt
S te liferánsa vagy zord télnek.
Már megszoktuk az enyhe szellőt,
Melegitő hő napsugarat,
S jöttödre im, óh zord márczius,
E jótékony áldás elmaradt.

Fagyos felszél, süvöltve zengi:
Most várjatok ám még csak telet!
És hull a hó, és vihar ordit;
Fagypontra szállott le a meleg.
Fázékonyan, téli bundában
Gondolunk a tavasz-sugárra . . .
Oh, márczius! Légy jobb érzéssel!
Ilyen idő, hidd el, nem járja!

Szirén.

—

— **Liszka Nándor.** Liszka Nándor, a debreczeni jogakadémia tudós tanára, mint biztos forrásból értesülünk, nyugdijba vonul. Jogakadémiánk kiváló tanerőt veszit el Liszka Nándorban, a ki 30 év óta müködik, mint a politikai tudományok előadó tanára a jogi szakoktatás terén s alapos szakképzettsége, kiváló előadási képessége és megnyerő modora által ugy tanitványainak szeretetét, mint a jogászvilág és az egyházi felsőbb hatóság elösmerését kiérdemelte. Debreczenben 1875 óta müködik, az előtt az eperjesi jogakadémia tanára volt. A lemondása folytán megüresedett jogi tanszékre már a tavaszi egyházkerületi közgyülés ki fogja hirdetni a pályázatot. A tanszék a Sartory-alapból nyeri javadalmazását és ez okból arra az alapitó levél értelmében csakis ágostai hitvallásu jelöltek pályázhatnak.

— **Vecsey-ünnep.** Márczius 5-én, hétfőn kegyeletes ünnepély lesz az ev. ref. kollegiumban néhai *Vecsey* emlékére. Az ünnepélyt az énekkar rendezi. A müsort holnap közöljük.

— **A közvilágitás rendezése.** A közvilágitás rendezése mindinkább közeledik a megoldás felé. A nagybizottság két napig tartó tárgyalás után kimondotta határozatát. Most a jog- és pénzügyi bizottság elé kerül a közvilágitás kérdése. Ma, szombaton délután fél 4 órakor tartja ülését a jog- és pénzügyi bizottság *Vecsey* Imre tanácsos tb. főjegyző elnöklésével s határozni fog, hogy melyik ajánlatot javasolja a tanácsnak elfogadás végett.

— **Összemorzsolta a malom.** Az állandó rovat, mely a szülei gondatlanság áldozatait tartja nyilván, csak nem akar elmaradni. Csak tegnap emlitettük, hogy Hajdu-Sámsonban megégett egy gyermek, ma pedig arról veszünk távirati hirt, hogy Hajdu Szováton, Kerekes Zsuzsa hat éves fiacskája felült a szárazmalom forgójára. A gyereket elkapta a kerék és a szó szoros értelmében összemorzsolta. Mikor előkerült a molnár, a fürészporban a nyermeknek husdarabokká tépett holttestét találta meg. A helyszinen a szoboszlói járásbiróság kiküldött albirája és Isoó dr. törvényszéki orvos jelentek meg.

— **Kereskedelmi kongresszus.** Értesülésünk szerint a kereskedők III-ik országos kongresszusát szeptember hó 15-én és 16-án tartják meg Miskolczon. Az előkészitő bizottság a napokban tartott értekezletet a Kereskedelmi Csarnokban dr. Schreyer Jakab elnöklete alatt, a melyen a kongresszus előkészitésével foglalkoztak. A kongresszus főleg a kereskedelemügyi miniszter tervének részleteivel, azaz kereskedelmi törvényeink reviziójával és ezzel kapcsolatosan a tisztességtelen verseny ellen készülődő törvényjavaslattal, továbbá a teljes vasárnapi munkaszünettel és a kereskedelmi alkalmazottak nyugdijkérdésével fog foglalkozni.

— **Nyilvános nyugtázás.** *Varga* József butorgyáros 4 koronát küldött szerkesztőségünkhöz a népkonyha javára, melyet e helyen köszönettel nyugtázunk.

— **Kubelik hangversenye.** Most már befejezett tény s mint a helybeli rendőrség a leghatározottabban állitja, visszavonhatatlanul befejezett tény, hogy *Kubelik* Jean, a világhirü hegedümüvész vasárnap, márczius 4-ikén, este nyolcz órakor az Arany Bika disztermében hangversenyt ad válogatott müsorral. A müsort vasárnapi számunkban közöljük.

— **Amerikai magyarok kérése.** Messze Amerikából, a Monongahela völgyéből irás érkezett Magyarország törvényhatóságaihoz. Kivándorolt testvéreink küldték az irást, segitséget kérnek tőlünk, hogy templomot épithessenek maguknak. Panaszkodnak, hogy a Monongahela völgyében nagyon sok a pánszláv s az a száz és egynehány magyar teljesen a pánszlávizmus áldozata lesz, ha nem lesz, a mi összetartsa őket. Papot már kaptak a kassai püspöktől, a ki egy ambicziózus fiatal lelkészt, Kovács Kálmánt küldötte hozzájuk, de templomuk nincsen. Arra kérik tehát a magyarországi törvényhatóságokat, gyüjtsenek kegyadományokat a részükre s juttassák azokat hozzájuk Bubics Zsigmond kassai püspök utján, hogy felépithessék az Isten házát, a mely összekötő kapocs legyen közöttük, a kik az édes magyar nyelvet beszélik. Ha elegendő pénzük lesz, a templomot Mekeesport-on épitik fel.

— **Az Angol társalgókör** ma este tea-estélyt rendez, ismét igen érdekes programmal. Az estély 8 órakor veszi kezdetét.

— **Szinpad, mint válási ok.** *Vida* Etelka, az ismert vidéki szinmüvésznő, ki Debreczenben is vendégszerepelt több estén át, február elején elszerződött a városligeti nyári szinházhoz a nélkül, hogy férje, Pataj Sándor dr. zombori ügyvédnek beleegyezését kikérte volna. Sőt férje egyenes tiltakozása daczára irta alá a szerződést és feljött Budapestre lakni. Pataj Sándor dr. erre február 13-án beadta a zombori törvényszékhez a válókeresetet „házassági kötelesség megszegése“ czimén. A tárgyalást február 21-én tartották meg, a melyben Vida Etelka elismerte, hogy elszerződött és hogy Budapestre jött lakni. Határozottan ki is jelentette, hogy nem akar a szinpadról lemondani. A zombori törvényszék erre február 28 án kimondta az itéletet, a mely szerint a törvényszék a házastársakat hat hónapra ágytól és asztaltól elválasztotta. A válópör Zomborban nagy feltünést keltett.

— **A Magyar Király kávéházban** ma, szombaton a 39 ik gyalogezred teljes zenekara Krause karmester személyes vezetése és nagy gonddal összeválogatott müsor mellett hangversenyt tart a következő jeles programmal:

1. Thomas „Raymond“ nyitány. 2. Zeller. „Bányamester“ keringő. 3. Wagner. Kar és pásztordal „Tannhauser“ operából. 4. Komzák, „Technikus vér“ polka fr. 5. Keller, „Rákóczy“ nyitány. 6. Komzák „ABC.“ egyveleg. 7. Briccialdi, „Reggel a hegységben“ fuvola solo. 8. Krause, „Zeneszirmok“ egyveleg. 9. Erkel. Bánk bán,“ ábránd. 10. Schneider „Erdei madárkák“, lengyelke. 11. Konti. Románcz „Eleven ördög“ operettből. 12. Strauss. „Tik-Tak“ gyorspolka.

Meg vagyunk győződve, hogy a törekvő és előnyösen ismert kávést a nagyközönség szivesen fogja felkeresni, aki is kitünő kávéházi italokról és figyelmes kiszolgálásról gondoskodni fog.

— **Szibériai haladás.** Az orosz czár és kormánya mindent elkövetnek, hogy Szibériából modern kulturállamot alkossanak. Az uj század kezdete óta egy hét se mulik el, hogy Szibéria egy lépéssel ne jutna közelebb az európai kulturához. Igy most az orosz kormány elhatározta, hogya tomski egyetemen müegyetemet létesit.

x **Régen bebizonyitott dolog,** hogy a tiroli loden-szövetek nemcsak praktikus, tartós és elegáns szövetet képeznek az utazó- és sportruhákhoz, hanem arra is érdemesek, hogy mindennapi ruhánkhoz használjuk. Különösen kiválnak e nemben a Karl Kasper innsbrucki czég által szállitott világhirü tiroli lodenek, melyekből szivesen küld mintagyüjteményt ingyen és bérmentve és a megrendelt árut bármily mennyiségben magánfeleknek is házhoz szállitja.

— **Köszönet-nyilvánitás.** Megboldogult Breier Antalné urnő elhalálozása alkalmából koszorumegváltás czimen a következő kegyes adományok érkeztek a vezetésem alatt álló nőegylet jótékony czéljaira: Breier Miksa urtól Boroszlóból 30 korona, Pálfi Lipót urtól Szegedről 15 korona, Brachfeld Vilmos urtól Budapestről 15 korona, dr. Kőhegyi Lajosné urnőtől Szeged 10 korona, Horovitz Mária urnőtől Szegedről 4 korona. Nemeslelkü kegyeletes megemlékezésükért fogadják szegényeink nevében hálás köszönetemet. — Ugyane helyen hálás köszönetünket fejezzük ki a Kölcsön Segélyző egyesület tekintetes Igazgatóságának, szegény iskolás gyermekeink tápintézete javára küldött 100, azaz egyszász korona nemeslelkü adományáért, valamint az Alföldi Takarékpénztár tek. Igazgatóságának és az Ipar-egyesületi Takarékpénztár tek. Igazgatóságának az egyletünk jótékony czéljaira kegyesen adományozott 10—10 korona összegért. Debreczen, 1900. márczius 2-án. Balkányi Miklósné, elnök.

x **A szépség és ifjuság titka.** Történelmileg kimutatható, hogy minden időben éltek olyan nők, kik szépségüket és ifjuságukat legmagasabb életkorukig képesek voltak fentartani, de eljárásuk titka velük együtt sirba szállott. Azonban a sarlatanok mégis uton-utfélen hirdették, hogy ők birtokában vannak a szépség titkának és a könnyenhivő nőket elárasztották az egészségre káros kotyvalékokkal. Csak a legujabb időben lépett fel Schaffer Róza asszony olyan készitményekkel, melyeket az emberi szervezet hosszas tanulmányozása után oly módon sikerült előállitania, hogy azok a legelőkelőbb kapaczitások véleménye szerint az egészségre nézve nem károsak. Az ő Eau-, Poudre-, Crémes Savon-ravissante készitményei, szab. homlokkötői és Kinoir hajfestő-szerei által közkincscsé vált a titok, miként lehet megőrizni a szépséget és ifjuságot az emberi kor legszélső határáig.

— **Az uj váltópénzt nem vonják be.** Megirtuk a minap azt a szállongó hirt, hogy a két- és huszfilléres pénzdarabokat az osztrák kormány bevonni szándékozik. Hozzátettük, hogy ez oly rövid idei használat után alig valószinü, mert nagy költséget okozna az ujraverés. A bécsi Fremdenblatt a hiresztelésről ma a következő czáfolatot adta ki:

„Azok a fáradozások, a miket mostanában az egy és tizfillérek a forgalomnak növelésére tesznek, azt a hirt tették kelendővé, hogy a pénzügyminiszterium be akarja vonni a két és huszfilléres váltópénzt. Ez a gyanitás, mint velünk közlik, egészen helytelen; a két pénznem bevonását távolról sem vették tervbe. Még sokkal rövidebb idő óta vannak forgalomban, semhogy határozott itéletet lehetne mondani, alkalmas, vagy alkalmatlan voltáról.“

x **Tavaszi divat.** Az ismeretes selyemszövet-kiviteli ház: Schweizer & Co. Luzern-(Svájz) irja nekünk: A selyemszövetek használata tavaszi és nyári ruhákhoz még mitsem veszitett kedveltségéből, nevezetesen a nyomott foulard-selyem inkább, mint valaha nagy keresletnek örvend és pedig egész toilettekhez. Ez igen szolid selyem nyugodtan azért ajánlható, mert a legujabb időben sikerült a szineket tetszetősen előállitani, ami, eddig, sajnos lehetetlen volt. Az is figyelembe veendő, hogy nagy választékot teremtettek uj minőségek és rajzokból,

melyek minden izlésnek megfelelnek. Egyedül foulard selymekből egy gyüjtemény, mintegy 300 különböző szin- és rajzolatból áll és áraik méterenkint 1 kor. 20 fillér és 6 korona közt váltakoznak (vám- és bérmentesen). De blous-selymekben sem kevésbé nagy a választék, mind uj rajzolatu sima, sávos, koczkázott, mintázott; ecossais, moire és mosó, nyers selymekben is, mely utóbbi szövet egész toalettnek is alkalmas. Fenti czég irásbeli megkeresésre készséggel küld mintákat magánosoknak és a kiválasztott szövetet vám- és bérmentesen házhoz szállitja.

x **Bizonyitvány.** Alantirott forró köszönetét nyilvánitja *Wilhelm* Ferencz gyógyszerésznek a küldött vértisztitó theáért, mely teljes hatást eredményezett, mielőtt még felét is felhasználtam volna. Ugyanis mintegy három hónapon át iszonyu rheumatikus fájdalmaim voltak balcsipőmben és csontjaimban, melyek álmatlan éjeket okoztak és minden orvosi szerrel daczoltak, a vértisztitó thea 8 napi használata azonban elüzte a fájdalmakat ugy, hogy rendes foglalkozásomat ismét folytathatom. Minden ilyen fájdalmakban szenvedő embertársaimnak ajánlom, hogy tegyen próbát Wilhelm Ferencz gyógyszerész (Neunkirchen bei Wien) olcsó és hatásos vértisztitó theájával. Tisztelettel Huber Borbála Aesch-Neftenbach (Sweiz), 1900. február 10.

Innen-onnan.

Két ur megy a városház előtt.

Még ez nem nevezetes eset, nem is itt van a dolog bibéje, hanem abban, amit beszélgetnek. Igaz ugyan, hogy másnak a titkát elárulni nem illik. De mégis nem tudom, sokat vétünk-é az erkölcsiség ellen, ha kivalljuk, hogy abban igyekezett causa bellit (dueliumra való kilátás reménységét) keresni a fentnevezett két ur, hogy vajjon — egyforma lesz-e a város két uj bérpalotája, vagy nem?

Egyik arra vágyott, hogy szakasztott ugy hasonlitsanak, mint két tojás, vagy mint az a bájos kisasszony, aki épen mellettük ment a tükör képéhez, mert igy érvényesül a symmetria.

A másik ellenben maró gunynyal ezt inditványozta: jó lesz elrendelni, hogy a Piacz-utczán minden házat tökéletesen egyformára épitsenek, mert igy érvényesül a symmetria. Minden ember czilinderben járjon, mert igy érvényesül a symmetria; minden dajka felbuktasson valakit a babakocsival, mert igy érvényesül a symmetria.

Hogy az egyik mit felelt, — végtelenül sajnálom, de nem tudom. Akkor már nem voltam ott.

*

A kis vonaton van egy kis postaláda.

Egy jó ismerős beugratott egy másik jó ismerőst, azt mondva, hogy az arra való ott, hogy sürgős levelet dobjanak bele, mert azt a vasutnál mindig kiszedik.

Az egyik jóismerős elhitte a másiknak és csakugyan bedobott oda egy sürgős levelet.

A levél olyan sürgős volt, hogy élet-halál forgott koczkán, vagy választ kap egy terminusra, vagy főbe lövi magát.

A terminus lejárt s nincs semmi válasz. Persze a levél még most is ott gyült a gyüjtő szekrényben.

A fiatal ember, mert az volt az a másik ismerős, — főbe lőtte magát.

Mégis nem magát, hanem a postást, a ki nem szedte ki a sürgős levelet.

Illetőleg nem lőtte főbe, mert nem volt pisztolya, de igérte neki, hogyha egyszer gazdag ember lesz, megteszi.

*

Mindig kellemes a korzón sétálni.

Azonban legkellemesebb vasárnap délután. Tudniillik a korzós sétában az a gyönyörüség, hogy ha nincs jó szeme valakinek, ott taposnak neki — természetesen tyukszemeket. Azonban vasárnap délután kólyikára, fejgörcsre és egyébre is lehet szert tenni, a katonáék és hébéik tőlük telhetőleg szivesen gondoskodnak róla.

Másféle, nem ilyen komoly, hanem naiv kellemes benyomásokat is gyüjthet ott a figyelmes szemlélő. Milyen piramidális élvezet például hallani a legmagasabb hatalmak neveinek emlegetése közben:

— Csak nincs valami csunyább, mint ha hosszu bakája van az ilyen apró lyánynak.

Bizony nincs is.

*

Az apraja kihullott a rostán. Nincs amiért sajnálni.

Manó.

SZINHÁZ.

(P.) Tegnap tizedikszer került szinre nálunk a *„Görög rabszolga“* és pedig ezuttal is egészen telt ház előtt. Nagy szó Debreczenben, ha egy darab ennyi telt házat tud csinálni; de hát ennek olyan vonzó ereje van, hogy még hosszu ideig fog a repertoiren maradni.

Sokszor méltattuk már ugy az előadást, mint az egyes szereplőket, ujat ezuttal sem mondhatunk, ha csak azt fel nem emlitjük, hogy néhol a kar, mintha ingadozott volna, de a karmesteri pálcza hamar helyreütötte ujra.

F. *Kállay* Lujza maradt ezuttal is az est hősnője, ki bájos megjelenésével s kiválóan szép hangjával, egyiránt lebilincselte a közönséget. Természetesnek találjuk, hogy minden megjelenésével ujabb tapsok zudulnak fel a nézőtér minden zugából, mert hiszen senki jobban rá nem szolgált arra, hogy a közönség minden lépten kimutassa iránta érzett szeretetét.

Sárossy Paula (Iris) elemében volt. Ez a szerep és ő, egymásnak vannak teremtve. Kitünően alakitja ezt a könnyüvérü, pajkos, de emellett cselszövő leányt. Táncza, mozdulatai kecsesek, kellemesek; kis hangjával ügyesen bánik s csinosan énekel; együttvéve pompás alakitást nyujtott s igen sok tapsot kapott jutalmul. Belépésekor a zsinórpadlásról egy nagy virágfalat eresztettek le neki a közönség hosszas éljenzése és tapsa között.

Kiváló szép alakitást nyujtott *Bődi* Ella Antónia szerepében, *Sziklay* mint Heliodorus, *Fenyéry* mint Marcus Pompónius, *Környei* mint Dioméd és *Karacs* mint Archias.

Debreczeni szerző darabja. A kolozsvári nemzeti szinházban kétizben diadalmas estélye volt *Falk* Richárd földinknek. Ugyanis *Titánok* czimü egy felvonásosát két izben adták nagy sikerrel. A szerzőt első este hatszor, második estén pedig négyszer tapsolták ki. A fiatal irót tisztelői két babérkoszoruval lepték meg és az első előadás után lakomát rendeztek, melyben lelkes köszöntőkben serkentették a további munkálkodásra.

VIDÉK.

Parasztbecsület. A paraszt nép körében nem mindennap fordul elő olyan tragikus eset, mint a milyenről levelezőnk számol be. A dolog a péteri-i pusztán történt. — Egy Palotás Ferencz nevü paraszt ember boszulta meg véres módon a huga becsületét. Egyik szomszédja: Ördögh Mihály, a kivel Palotásnak az apja gyermekkora óta jót tett, elcsábitotta Palotás leányát. Igérgette, hogy feleségül veszi a leányt s el is jegyezte. — Azonban Palotás csakhamar borzasztó valóságra ébredt. A legény hitegette az elcsábitott leányt, titokban pedig más leánynyal járt jegyben. Ez véres elhatározásra birta a leány bátyját. Megleste a szószegő leányt, mikor a korcsmában mulatott. Élesre fent késsel rontott be hozzá és igy kiálltott rá:

— Hát a becsületszó hol van, a mit a hugomnak adtál?

A legény felelni sem tudott már, mert a következő pillanatban a legény sziven szurta. Örgögh ott halt meg a helyszinén. Palotás önként jelentkezett a csendőrségn él.

Rablás egy álarczos bálon. Ugyancsak furcsa és nem mindennapi véget ért egy álarczos bál, a melyet — mint levelezőnk irja — farsang utolsó napján rendeztek Szilvás on. A fiatalság természetesen álarcz alatt mulatott, ellenben az öregek csendes borozás mellett szemlélték az álarczosok bohóságait. A borozók között ült Csánki Mihály községi biró is, akinél nagyobb pénzösszeget láttak, mikor a megrendelt borért fizetett. Éjfél előtt egy magas termetü álarczos odaszólt a birónak, hogy jöjjön ki az udvarra, keresi valaki. A biró gyanutlanul kiment, de alighogy kilépett az udvarra, más két álarczos előugrott, a száját betömték és hirtelen megkötözve elhurczolták egy sötétebb helyre, a hol elvették tőle a pénztárczáját, melyben kétszázötven forint volt. Ezután a rablók elmenekültek. Nagy sokára tünt fel a vendégeknek, a biró hosszu távolmaradása. Keresték, mig végre egy legény megtalálta a birót megkötözve, betömött szájjal. Rögtön fölszabaditották s mikor az esetet elmondta, a rablók keresésére indultak, de bizony azokat nem sikerült még ez ideig feltalálni, csupán a birótól elvett pénzes tárczát találták meg az utczán, persze üresen. Érdekes a dologban, hogy a lakosság nem is sejti, kik lehettek az álarczos rablók, sőt maga a biró is azt mondja, hogy beszédjükről és kezeikről azt sejti, hogy valami uriféle emberek lehettek a rablók.

A késői szerelem halottja. Feltünő öngyilkossági esetről beszélnek most Mohácson, a melyet Alabert György 60 éves jómódu gazda követett el. Alabert György mohácsi lakos — mint nekünk irják — már 10 éve özvegységre jutott s előrehaladott koránál fogva nem is gondolt másodszori nősülésre, hanem gyermekei körében vonta meg magát. Az elmult farsangon egy lakodalomban vett részt, hol megismerkedett egy fiatal, csinos, de szegény leánynyal. — Az öreg szerelemre gyult s megkérte a leány kezét. A leány hallani sem akart a dologról s a szülők is — kik jóval fiatalabbak voltak a kérőnél — kitérő választ adtak, mert nem akarták az öreget megsérteni. Az öreg azonban folytatta ostromát. Alabertnek gyermekeivel is meggyült e miatt a baja, a minek az lett a következménye, hogy Alabert elköltözött gyermekeitől. A leány persze tovább is hajthatatlan maradt. Ez a kikosarazás, végképen elkeseritette az öreg szerelmest. Kedden reggel az öreg a templomba ment s miután ott hosszabb ideig imádkozott, haza ballagott. Otthon azután felment a padlásra és ott felakasztotta magát. Hátrahagyott levelében hosszasan és érzékenyen bucsuzott el gyermekeitől.

Foulard-selyem-ruha

16 Korona 80 fillértől

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik.

fekete, fehér és szines 90 fillértől 19 Korona 30 fillérig méterenként — egész ruhák s blousoknak való! — Mindenkinek postabér és vámmentesen, házhoz szállitva. Minták postafordultával küldetnek.

Hennebeg G., selyemgyáros, Zürichben.

Cs. és kir. udvari-szállító.

MULATSÁGOK.

A kereskedőifjak tánczestélye. Ma este tartják a debreczeni kereskedőifjak tánczestélyüket a *Bika* szálló disztermében A bőjt eme első mulatsága kétségkivül egyike lesz a leglátogatottabbaknak. A derék kereskedőifjak fáradhatatlan buzgósága mél tón lesz jutalmazva azáltal, hogy társadalmunk szine-java ott lesz ezen az estén. A tánczrend ötletes szép kis portéka és arra a finom izlésre vall, mely kereskedőifjainkban mindig megvolt. A remek tánczrenden kivül még egyéb meglepetésben is részesülnek a hölgyek, melyet egy magyar gyár ajándékozott az egyletnek. A páholyok legnagyobb része el van adva. Nagy vonzerőt ad ezen estének *Dóczy* József *Margit-csárdása*, mely a tánczrendre van nyomatva.

A tánczrendek kis miniatur levelező lapokból vannak összeállitva és az egész bársony kötésbe foglalva, különböző szinekben; a levelező lapok egyik oldalán a táncz neve van nyomtatva, a másik oldalra az illető hölgy a tánczos nevét jegyezheti fel.

A lassu csárdás szövege ez:

Befontam a pej paripám fényes hosszu sörényét
Átugrattam a galambom kidőlt-bedőlt sövényét,
Adjál babám szénát-zabot a lovamnak jó
abrakot estére,
Öleléssel, édes csókkal megfizetek majd érte.

Elmehetsz már barna legény, nem hiszek a
szavadnak,
Keresek én, találok én, hübb szeretőt magamnak.
Paripádnak szénát adok, de fizetést nem fogadok
el érte,
A csapodár ölelésed nem fizethet meg érte.

A sebes csárdas szövege a következő:

A rózsám iczi-piczi kis barna,
De azért mindig csókot akarna.
Lehajlok megölelem, átkarolom karcsu derekát.
Megcsókolom az édes ajakát.

A rózsám jaj, de magos nagy legény,
Alig hogy a vállához érek én
Huszár az eszemadta s ha megpödri göndör
kis bajuszát,
Biz Isten, megkivánom a csókját.

TÖRVÉNYSZÉK.

Jövőheti bünügyi végtárgyalások a helybeli kir. törvényszéknél. 1900 ik év márczus hó 5-én Hétfőn: Nagy Lőrincz s társa ellen orgazdaság büntette. *Márczius 7-én szerdán*: Kocsis István ellen gond. okoz. s. testi sértés. Gacsó Demeter ellen m. okirat hamisitásért. Sütő Sándor ellen sikkasztás büntettéért. Ágoston István ellen sikkaszt. tekintendő büntett. *Márczius 8-án csütörtökön*: Bagi Károly ellen lopás bünt. Gál Imre ellen tüzvész okozás vétségért. Biri Sándor ellen hatóság elleni erőszakért. *Márczius 9-én pénteken*: Kaszás Józsefné ellen gond. okozott emberölésért. Elek Sándor ellen gond. okozott s. testi sértésért. Tóth (Szőke) István ellen, lopás büntette. Szücs Miklós ellen lopás büntettéért. Dani Miklós s társa ellen hatóság elleni bünt. Ugyanaz nap itélethirdetések.

A repülő asszony. A repülő gépet ugyan nem találták fel és Hajdu-Szoboszlón mégis repült egy derék asszony tudtán és akaratán kivül. Asztalos Mihálynéval történt meg a kegyetlen eset. Elment Reich Herman boltjába valami csekélységért. A szatócs épen egy percz előtt ment le a pinczébe, melybe a boltból kell lejárni. Reich nyitva felejtette a pincze ajtaját ugy, hogy a boltba lépő Asztalosné lerepült a pincze aljára. Ebből baj származott. Az asszony megütötte magát, nyolcz napig nyomta az ágyat; a törvényszék pedig ma Reich Hermant gondatlanság miatt nyolcz napi fogházra és 20 korona pénzbirságra itélte.

A kis betörő.

Apró legény még Oláh Sándor. Mindössze tizenöt éves, de olyan kicsiny, mint egy iskolás fiu. Nem a maga jószántából jött be Józsáról, hanem a csendőrnek kellett elővezetni.

Szeőke István dr., a törvényszéki tanács elnöke kérdezte ki a fiut.

— Tudod, miért állasz itt?

— Tudom.

— Mondd el szépen, hogy mit tettél?

— Elvittem Hajdu András uram 6 frt 60 krajczárját.

— Ugy. hogy az ablak keresztvasát felfeszitettem. Ifju Verendi József aztán fölemelt a párkányig, mire bemásztam a szobába.

Előkerül aztán ifju Verendi József. Bár részes a betöréses lopásban, mégsem vádolható. Süketnéma az istenadta. Azonkivül az elméje sincs rendben. Most aztán lelki buvár legyen az, aki ki tudja bogozni, hogy az ilyen együgyü süketnéma, hogy tud czimboraságba keveredni és egy betöréses lopásnak részesévé lenni.

A tanuk szintén vallották, hogy a kis Oláh Sándor a süketnémával követte el a betöréses lopást. A törvényszék büntető tanácsa a tizenöt éves fiut egy havi fogságra itélte.

A fiu megnyugodott az itéletben s azonnal bevonult a fogházba.

KÖZGAZDASÁG.

A biztositás reformja. A biztositási ankét mai harmadik napján Vörösmarty Béla államtitkár elnöklete alatt folyt a tanácskozás. Előbb tárgyalás alá került az a kérdés, milyen hatásköre legyen az állami biztositási hivatalnak az üzlet megkezdése előtt bemutatott adatok megvizsgálása szempontjából. Majd a törvénytervezetnek azt a pontját tárgyalták, a mely megengedi, hogy az életbiztositási vállalat tulélési társulásokat alakithasson; a felszólalók többsége helyeselte a tervezetnek ezt a részét. A dijtartalék kérdésére nézve az a nézet jutott tulsulyra, hogy a dijtartalék a biztositottak tulajdona legyen és hogy az árfolyam nyereségek is a biztositottak javára rezerváltassanak. Végül a nyereségtartalék szabályozásának kérdése került megvitatás alá, mire a tanácskozás folytatását szombatra tüzték ki.

REGÉNY.

A kakuk.

— Vig elbeszélés. —

Irta: **Szini Péter.**

(Folytatás.) 10.

Megkönnyebbülten indultam utnak, midőn fejem felett láthatám ismét a teljes fényében ragyogó holdat s a felém ezüst szemeikkel mosolygó csillagokat.

Negyedórai gyaloglás után bérkocsira találtam, melynek tulajdonosa ásitozva hevert a zöld pázsiton.

— Hé! — kiáltottam reá. — Akarsz e öt forintot keresni?

A bérkocsis felugrott s nagy szemeket mereszte t reám.

— Már hogyan is ne akarnék?

— Megkapod, ha beviszesz a fővárosba.

A bérkocsis kapott az alkalmon. Pillanat alatt befogta lovait, aztán sebesen indultunk utnak.

Megmondtam lakásom számát s elszunnyadtam. Oly édes ábrándozás töltötte el keblemet annak tudatára, hogy most már én is irigyelt gazdag leszek, hogy nem törődtem még sajgó sebemmel sem.

Fütyölve mentem fel hónapos szobámba.

— Most már megnősülök s nem leszek kakuk. Ugy látszik ezentul örömnap mosolyog felém.

E boldogitó hitben dőltem nyugágyamra.

V.

Nehány hóig e kellemetlen inczidens után mi sem történt velem olyan, mely feljegyzésre érdemes lenne, hacsak azt nem emlitem meg, hogy diszes szállást fogadtam s a főváros elsőrangu vendéglői egyikében kosztoltattam magamat.

Volt pénzem bőven s nem voltam fukar a gyomromhoz.

Végre beleuntam e minden szórakozást nélkülöző életbe is. Most már komolyan feltettem a nősülést.

Azt mondják, a nősülés az, mi legnagyobb változást képes előidézni az ember életében.

E naptól fogva hirneves tudósként buvárkodtam a napilapok „Apró hirdetések“ rovatában.

Végezetre igyekezetemnek kivánt eredménye lett. Egy napon a „Budapest“ emlitett rovatában a következő házassági ajánlatot olvastam.

„Egy 18 éves árva leány ki 40—50 ezer forint évi jövedelemmel bir, óhajt nőül menni egy fővárosi magánzóhoz, kinek 30—40 ezer forint évi jövedelme van. Arczképpel ellátott levelek Pokoltelekre küldendők „Reménység“ czim alatt. Az elválasztott egyénnek arczkép fog küldetni.“

— No ez épen nekem való! Szaladtam rögtön a fényképészhez s levétettem magamat.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZINHÁZ.

Folyó szám 155. **Bérlet sz. 129. „C“**

Szombaton, 1900 évi márczius hó 3 án,

A 47-ik czikk.

Szinmü 4 felvonásban, 1 előjátékkal.

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**
Laptulajdonos: a **Csokonai-nyomda.**

42. vhsz.
1900.

Árverési hirdetmény.

Alólirt birósági végrehajtó az 1881. évi XL. t.-cz. 102 § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszék 1899. évi 19222/899. számu végzése következtében dr. Nagy Gábor ügyvéd által képviselt Ancsán Mária Szabó Györgyné h.-nánási lakos javára Volosinovszki Miklós és neje h.-dorogi lakosok ellen 176 korona s jár. erejéig foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 620 koronára becsült 2 drb. ló, csikó, ló szekér és csős tengeriből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésen a h.-nánási kir. járásbiróságok V. 1/6. 1899. számu végzése folytán 176 korona tőkekövetelés, ennek 1899. évi november hó 14-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 311 kor. 70 fil. biróilag már megállapitott költségek erejéig Volosinovszki Miklós és neje h. dorogi lakásukon leendő eszközlésére **1900. évi márczius hó 8. napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt H-Nánáson 1900. évi február 22. napján.

Muraközy Gábor
kir. jbirósági végrehajtó.

NYILT-TÉR.

Vegyünk Foulard-selymet!

Kérjen ön mintát tavaszi és nyári ujdonságainkból.

Különlegesség: **Nyomott selyem-Foulard, Rayé, Cadrillé**, nyers- és mosó-selyem ruháknak és blousoknak, méterenként 1 kor. 20 fillértől feljebb.

Ausztria és Magyarországban **közvetlen magánfeleknek** adunk el és a kiválasztott selyem-szöveieket **vám- és bérmentesen** a lakásra küldjük.

Schweizer & Co. Luzern
(Schweiz) selyemszövet-kivitel.

789.
1900.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező régi kórház épületei és a külvásártéri Spitzer-féle sátor emeletes része fennálló állapotban a helyszinén **1900. év márczius hó 22-ik napjának délután 3 órakor** megtartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett elfognak adatni. Az árverés a régi kórháznál kezdetik meg.

A kikiáltási ár a régi kórház összes épületeire nézve 3600 korona.

A Spitzer-féle emeletes sátornak kikiáltási ára 1600 korona.

A régi kórház összes épületei egy tömegben, valamint a Spitzer-féle sátor is egy tömegben fognak árverés alá bocsáttatni, ha ezen árverés a városra kellő eredményt nem mutatna, akkor a régi kórház épületei külön-külön szakaszonként is árverés alá fognak bocsáttatni.

Minden árverelő köteles a kikiáltási árnak 10%-át a városi kiküldött kezeihez letenni.

Vevő köteles az épületnek elbontását 1900. évi május hó 1-én megkezdeni, s legkésőbb ugyanezen évi junius hó 15-ig teljesen lebontani, az épületekből kikerülő anyagokat elhordatni s az épületek helyeit elegyengetni, a törmeléket pedig a városi mérnöki hivatal által kijelölendő helyre elszállittatni.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1900. február hó 20-án tartott üléséből.

A városi tanács.

54. vhsz.
1900.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi XL. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszék 1899. évi 13697 v. számu végzése következtében dr. Nagy Gábor ügyvéd által képviselt Gorzsás József h.-nánási lakos javára ismeretlen tartózkodásu Ignáth Imre, volt h.-nánási lakos ellen 300 frt s jár. erejéig foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 364 frt 50 krra becsült házi butorok, asztalos szerszámok, festékek, fák, deszkák, melyek Fenyves Ármin és Péter javára is felülfoglaltattak, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a h.-nánási kir járásbiróságok V. 158/6 1899 számu végzése folytán 300 frt tőkekövetelés, ennek 1899. évi márczius hó 10. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 34 frt 35 krban biróilag már megállapitott költségek erejéig Ignáth Imre, volt h.-nánási lakos óvoda-utczai lakásán leendő eszközlésére **1900. évi márczius hó 9. napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt H. Nánáson, 1900 évi február hó 20. napján.

Murakőzy Gábor
kir. jbirósági végrehajtó.

Meghivás

a Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi-bank

1900. évi márczius hó 18-án d. e. 10 órakor az intézet helyiségében megtartandó

XXXIII. évi rendes közgyülésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentésével kapcsolatosan a zárszámadások előterjesztése.
3. A mérleg, nyeremény felosztás, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
4. Alapszabályaink értelmében kilépő két igazgatósági tag helyére két igazgatósági tag választása három évre.
5. Az igazgatóságnak a nyugdijalapra és a társulati tisztviselők nyugdijának biztositására vonatkozó javaslata feletti határozathozatal.

Jegyzet. Az alapszabályok 28. czikkének értelmében minden részvényes, ki a közgyülésen résztvenni akar, részvényét 5 nappal a közgyülés előtt a bank pénztáránál — téritvény mellett — letenni tartozik.

Utolsó hét.

Hirdetések

a legjutányosabb árban felvétetnek kiadóhivatalunkban

Kossuth-utcza 13. sz.

Nyomatott a „Csokonai“ nyomdában, Debreczenben.